

ФАХОВИЙ КОЛІДІЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРЧАК ДАХИЛА»

Ця робота виконана з використанням комп'ютерних та мультимедійних технологій

КАТЕДРА ІСТОРІЇ
Директор кафедри історії
ШОУ «Університет Корчак Дахила»
Полтавський ІМН ІОН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАПРЯТКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СОЦЬОЛОГІЯ»

Галузь знань – **В2** Комунальна інфраструктура
Спеціальність – **В21** Мушкетерська інфраструктура
Освітньо-професійна програма – **«Економічний спеціаліст»**

Кваліфікаційно-професійний рівень – **дипломний спеціаліст**
Ступінь освітності – **вища освіта**
Мова викладання, навчання та спілкування – **українська**

ВСТУП

Метою навчальної дисципліни «Сольфеджіо» є формування вільної слухової орієнтації в музичному матеріалі, розвиток різних видів музичного слуху (мелодичного, тембрового, ладового, гармонічного, поліфонічного) та інших музичних здібностей; уміння слухати та сприймати музику в усіх її компонентах.

Предмет навчальної дисципліни «Сольфеджіо» - це базова дисципліна професійної та практичної підготовки займає особливе місце серед інших дисциплін музично-теоретичного циклу, концентруючи найважливіші фахові якості естрадного співака – практичні знання, навички та вміння у сфері інтонаційно-слухового сприйняття музики, як її окремих змістовних компонентів – мелодії, гармонії, метроритму, фактури, тембру тощо, так і їхньої сукупної дії, цілісного художнього результату у музичному творі.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- формування у студентів навичок точного інтонування;
- визначення на слух елементів музичної мови;
- формування навички вільного читання з листа (з урахуванням чистого інтонування та метро-ритмічної точності) різних одноголосних музичних прикладів та середніх за складністю вокальних партитур;
- розвиток внутрішнього слуху (вчити визначати стиль та характер музичного твору без програвання його на інструменті, визначати мелодичні та ладові особливості, гармонічну мову, ладотональні і темпові зміни, кульмінацію твору);
- формування навички визначення мелодичних та ладових особливостей, гармонічної мови музичного твору;
- розвиток відчуття ансамблю підчас сольфеджування багатоголосних прикладів;
- усвідомлення структурної, ладової та тональної, метроритмічної будови музичного твору;
- формування навичок запису одноголосного і двоголосного диктанту;
- розвиток творчої ініціативи та здібностей;
- розвиток музичної пам'яті.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- елементи музичної мови та засоби музичної виразності;
- загальні відомості з музичної грамоти;
- основи елементарної теорії музики;

уміти:

- інтонаційно та ритмічно точно, виразно і усвідомлено відтворювати голосом музичний текст;
- чути і слухати музику;
- здійснювати теоретичний аналіз музичних творів з метою визначення окремих елементів музичної мови;
  - розрізняти й характеризувати елементи музичної мови та засоби музичної виразності;
- усвідомлено здійснювати музично-теоретичний аналіз музичних творів;
- здійснювати гармонізацію і підбирати акомпанемент до різножанрових мелодій;
- створювати електронні накопичувальні «банки» музичних творів і розвиваючих наочних матеріалів щодо педагогічної та виконавської роботи.

ОК 10 «Сольфеджіо» інтегрується з профільного предмету «Музична грамота і сольфеджіо».

Предмет «Музична грамота і сольфеджіо» є важливою нормативною дисципліною навчального плану підготовки майбутнього виконавця та педагога музичного мистецтва, адже високий рівень знань з основ теорії музики та володіння навичками, що формуються на заняттях з сольфеджіо є теоретичним підґрунтям для оволодіння фаховими знаннями, уміннями і навичками, запорукою формування навичок інструментальної, вокальної та вокально-хорової виконавської діяльності.

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «МУЗИЧНА ГРАМОТА І СОЛЬФЕДЖІО»

Курс	1–2	
Семестр	1– 4	
Кількість кредитів ECTS / годин	10 (300 год.)	
Аудиторні навчальні заняття	16	20
	32	50

Самостійна робота	182	118
Форма підсумкового контролю	Залік - 1, 2, 3, 4 семестри	

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА

ТЕМА 1. Музична фонетика. Нотна графіка
<p>1.1. Музичний звук. Властивості музичного звуку. Характеристика музичного звуку: висота, тривалість, гучність, тембр.</p> <p>1.2. Музична система. Елементи музичної системи: ступені (основні і похідні), звукоряд, діапазон, регістри, октави. Музичний стрій.</p> <p>1.3. Нотне письмо. Натуральний звукоряд. Основні ступені звукоряду та їх назви. Буквена і складова системи назв звуків. Нотний стан. Ключі : скрипковий та басовий.</p> <p>1.4. Нота. Тривалості нот та їх позначення. Знаки збільшення тривалості нот. Паузи.</p> <p>1.5. Темперований стрій. Тон і півтон. Знаки альтерації: дієз, бемоль, бекар. Похідні ступені та їх назви. Діатонічні та хроматичні півтони і тони.</p>
ТЕМА 2. Ритм і метр. Розмір. Темп. Динаміка.
<p>2.1 Ритм. Часові відносини в музиці. Основні ритмічні одиниці (ціла, половинна, четвертна, восьма, шістнадцята, тридцять друга). Акцент в музиці. Особливі види ритмічного поділу. Ритмічний малюнок.</p> <p>2.2 Метр. Різновиди метру. Такт, тактова риска, затакт.</p> <p>2.3 Розмір. Прості розміри (дво – та тридольні). Складні розміри. Змішані розміри. Змінні розміри.</p> <p>2.4 Темп. Запис і позначення темпу. Класифікація темпів. Метроном. Агогіка. Значення ритму, метру й темпу в музиці.</p> <p>2.5 Динаміка. Динамічні відтінки та їх позначення.</p>
ТЕМА 3. Лад. Тональність
<p>3.1. Лад. Елементи ладу. Стійкі і нестійкі ступені ладу. Тяжіння та розв’язання нестійких ступенів у стійкі. Гама. Назва ступенів гами.</p> <p>3.2. Мажорний лад. Види мажорного ладу. Будова видів мажорного ладу.</p> <p>3.3. Мінорний лад. Види мінорного ладу: гармонічний і мелодичний. Будова видів мінорного ладу.</p> <p>3.4. Тональність. Позначення. Кварто-квінтове коло мажорних тональностей. Кварто-квінтове коло мінорних тональностей.</p>

3.5. Співвідношення тональностей. Паралельні тональності. Одноімненні тональності. Виразні можливості ладу.

ТЕМА 4. Інтервали

4.1. Інтервали. Визначення, назви, позначення. Кількісна та якісна величина інтервалів. Класифікація інтервалів: прості, складні; мелодичні, гармонічні (консонанси й дисонанси); акустичні і ладові (стійкі, нестійкі; діатонічні, хроматичні). Обернення інтервалів.

4.2. Інтервали на ступенях натуральних ладів – натурального мажору і натурального мінору. Розв’язання нестійких і дисонуючих інтервалів.

4.3. Інтервали на ступенях гармонічних ладів. Характерні інтервали. Тритони. Розв’язання в мажорі та в мінорі. Виразові можливості інтервалів.

ТЕМА 5. Акорди.

1.1 Акорди. Класифікація акордів: консонуючі, дисонуючі; діатонічні, хроматичні; стійкі й нестійкі. Акорди терцевої структури.

1.2 Тризвук та його види. Чотири види тризвуків. Обернення тризвуків. Головні та побічні тризвуки ладу. Розв’язання побічних тризвуків та їх обернень в натуральному і гармонічному мажорі та мінорі.

1.3 Септакорди та їх види. Септакорди в тональності та від звука. Обернення септакордів. Головні та побічні септакорди мажору й мінору. Розв’язання септакордів та їх обернень.

ТЕМА 6. Діатоніка. Лади народної та професійної музики.

1.1. Лади народної музики. Пентатоніка та її види. Семиступеневі діатонічні лади.

1.2. Лади професійної музики. Мажор і мінор з двома збільшеними секундами. Змінні лади. Мажоро-мінор. Штучні лади та їх використання в музиці.

ТЕМА 7. Хроматика.

1.1. Хроматизм та його види: прохідний, допоміжний та модуляційний.

Хроматична гама. Правопис хроматичної нами мажору та мінору.

1.2. Ладова альтерація в мажорі й мінорі. Хроматичні інтервали та їх роль в музиці. Діатонічна спорідненість тональностей (перший ступень споріднення. Модуляція та її види: відхилення, перехід, співставлення.

ТЕМА 8. Нотна графіка. Музичний синтаксис.

1.1. Транспозиція та її види. Способи транспонування. Використання транспозиції в музичній практиці.

- 1.2. Мелодія та її основні компоненти. Структура мелодії. Принципи розвитку мелодії.
- 1.3. Фактура. Види фактури. Одноголосся. Багатоголосна фактура та її види.
- 1.4. Знаки скорочення та спрощення нотного письма. Мелізми. Запис та розшифрування мелізмів у музиці.
- 1.5. Музичний синтаксис. Структура музичного твору. Період та його будова.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	<u>Тема занять</u>	практичні заняття
	Музична фонетика. Нотна графіка.	8
2	Ритм і метр. Розмір. Темп. Динаміка.	12
3	Лад. Тональність.	12
4	Інтервали	18
5	Акорди.	20
6	Діатоніка. Лади народної та професійної музики.	16
7	Хроматика.	10
8	Нотна графіка. Музичний синтаксис.	8
	Кількість годин на вивчення навчального предмета	118
	Підсумковий контроль	залік

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЛЬФЕДЖІО»

Курс	3	4
Семестр	5-6	7-8
Кількість кредитів ECTS / годин	3	3
Аудиторні навчальні заняття	28	28

	28	20
Самостійна робота	34	42
Форма підсумкового контролю	залік – 5 семестр	залік – 8 семестр

**СТРУКТУРНО–ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Музична грамота та сольфеджіо	
Сольний естрадний спів	

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Сольфеджіо» згідно з освітньо-професійною програмою «Естрадний спів»

Результати навчання	Код та назва компетентності
РН 4. Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.	<p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.</p> <p>СК 5. Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно-творчій діяльності.</p> <p>СК 6 Здатність передавати знання, застосовувати професійні та педагогічні методи, підходи, технології, знання вікової психології в умовах роботи з аматорським колективом та/або в педагогічній діяльності на рівні початкової мистецької освіти (відповідно до освітньо-професійної програми).</p>

<p>РН 6. Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.</p>	<p>ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. СК 3. Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності. СК 4. Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва. СК 5. Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно-творчій діяльності. СК 8. Здатність оперувати професійною термінологією.</p>
<p>РН 8. Розпізнавати різні компоненти музичної мови.</p>	<p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. СК 4. Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва. СК 5. Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно-творчій діяльності. СК 8. Здатність оперувати професійною термінологією.</p>
<p>РН13. Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та начальних завдань.</p>	<p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. СК 4. Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва. СК 5. Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно-творчій діяльності. СК 7 Здатність самостійно організувати та провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у професійній діяльності.</p>

	СК 8. Здатність оперувати професійною термінологією.
--	---

ПОЛІТИКА КУРСУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
<p>Упродовж вивчення курсу «Сольфеджіо» студенти зобов'язані в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями.</p> <p>Необхідною умовою успішного засвоєння курсу є присутність здобувачів освіти на всіх заняттях, виконання підготовлених викладачем завдань після кожного заняття (зокрема, і через СДО), проходження підсумкового контролю (окрім випадків із поважних причин).</p> <p>Здобувачі освіти з особливими освітніми потребами мають доступ через корпоративний логін та пароль до навчальних матеріалів курсу у Системі дистанційної освіти.</p>
ПОВЕДІНКА В АВДИТОРІЇ
<p>Здобувачі освіти повинні дотримуватися норм і правил внутрішнього розпорядку відповідно до Статуту Університету, Положення про Фаховий коледж і Положення про організацію освітнього процесу, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - з'являтися на заняття (очне чи дистанційне) без запізнь; - бути в навчальній аудиторії перед початком заняття, приходити раніше за викладача; - користуватися гаджетами під час заняття в цілях, що не пов'язані з навчальним процесом чи порушують його, не дозволяється. - поводитися в аудиторії виховано, стримано, уважно слухати викладача й бути активним учасником освітнього процесу; - у разі дистанційної форми навчання під час заняття обов'язково увімкнути камеру, бути активним і уважним.
ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
<p>Умови дотримання академічної доброчесності, згідно з «Положенням про академічну доброчесність у Фаховому коледжі ЗВО «Університет Короля Данила», Кодексом етики студента, доводяться до відома студентів на першому занятті.</p> <p>Здобувачі освіти зобов'язані:</p>

- належно виконувати навчальні завдання поточного контролю під час занять, завдання самостійної роботи, опрацьовувати задані джерела інформації;
 - не списувати під час контролю знань, зокрема під час написання письмових завдань;

ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРОПУЩЕНИХ ЗАНЯТЬ

Відпрацювання пропущених занять (усно чи письмово – на розсуд викладача) відбувається згідно з графіком відпрацювання (окрім випадків з поважної причини).

Роботи, які здає здобувач освіти з порушенням терміну без поважних причин, не оцінюються.

Здобувач освіти має можливість перездавати тільки негативні оцінки та «н» упродовж трьох тижнів після їх отримання. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено відповідні оцінки без права перездачі.

ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ (ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ)

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відбувається відповідно до «Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила»

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результати навчання	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
Освітній компонент «Сольфеджіо»		
РН 4. Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.	Практичні методи (вправи, навчальна праця), репродуктивний (відтворення)	<i>Поточний контроль:</i> усне опитування, індивідуальне опитування, фронтальне опитування. Самостійна робота – спів вивчених напам'ять музичних прикладів та гра на

		фортепіано мелодій з акомпанементом
РН 6. Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.	Наочно-інформаційний, словесно-ілюстративний, практично-евристичний (пошуковий), демонстративний, індуктивний	<i>Періодичний контроль:</i> контрольна робота після завершення тематичного розділу, усне та письмове опитування, перевірка виконання завдань, виконання яких передбачає гру на фортепіано, оцінка якості виконання самостійної роботи, урахування творчої складової у роботі здобувачів. самоконтроль.
РН 8. Розпізнавати різні компоненти музичної мови.	Наочно-інформаційний, практично-пошуковий, ілюстративний, дедуктивний	індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда. <i>Методи самоконтролю:</i> самооцінка, самоаналіз.
РН13. Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та начальних завдань	Наочно-інформаційний, демонстративний,	індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда. <i>Методи самоконтролю:</i> самооцінка, самоаналіз. <i>Підсумковий контроль: залік</i>

Система оцінювання результатів навчання студентів 3-4 курсів за освітньо-професійною програмою «Естрадний спів» здійснюється відповідно до «Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила».

Поточний контроль здійснюється у формі усного опитування, письмового контролю, самоконтролю на підставі чотирибальної шкали.

Підсумковий контроль знань у формі заліку (5, 8 семестри) проводиться усно. Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (згідно національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Оцінювання **самостійної роботи** здійснюється під час проведення практичних занять. Поточний контроль передбачає усну відповідь, написання музичного диктанту, творчої роботи тощо. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

Самоконтроль передбачений у формі перевірки засвоєних знань після кожного заняття, під час якого здобувачі освіти мають можливість самостійно перевірити правильність виконання завдань. У разі звернень студентів викладач під час заняття, або після нього, надає консультації щодо проблемних ситуацій чи складних питань.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Фіксація поточного контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі 12-бальної шкали (1-2 курс) та 4-бальної шкали (3-4) курс. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “1” (один) бал для студентів 1-2 курсу, “0” (нуль) балів – для студентів 3-4 курсу без права перездачі.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРЕДМЕТУ

Музична грамота і сольфеджіо (1-2 курси)

(за 12-бальною шкалою)

ШКА- ЛА В БАЛАХ	ОЦІНКА ЗА ШКА- ЛОЮ ECTS	НАЦІОНАЛЬНА ШКАЛА	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
90–100 балів	А	10-12 «відмінно»	<p>Здобувач виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання. Музичний матеріал знає в обсязі більшому, ніж передбачено програмою.</p> <p>Здобувач вільно висловлює власні думки, самостійно та структурно аналізує музичні уривки; без допомоги викладача вміє грамотно писати нотний текст. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях. Музичний матеріал знає добре, не припускається помилок.</p>
83-89 балів	В	9 «дуже добре»	<p>Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі й застосовує його на практиці; самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу. Музичні форми називає в основному правильно, знає музично-теоретичний матеріал, допускає незначні помилки та неточності.</p>
75-82 бали	С	7-8 «добре»	<p>Здобувач здатний застосовувати вивчений матеріал, розпізнавати назви, тривалості та акорди. Здобувач вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача.</p>

67-74 бали	D	6 «задовільно»	Здобувач володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину. Музичні форми, інтервали та акорди визначає нечітко, плутає тональності.
60-66 балів	E	4-5 «достатньо»	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні. Не може виокремити інтервали, тривалості звуків, плутається в акордах та ладах. Музичні форми не розпізнаються.
35-59 бали	FX	3 «незадовільно»	Здобувач володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, не виявляє здатність розрізняти назви, тривалості, лади, акорди та інтервали на елементарному рівні. Музичні форми не розпізнаються.
0-34	F	1-2 «неприйнятно»	Здобувач не володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного аналізу та синтезу музичних творів, розпізнавання і відтворення окремих тривалостей звуків, акордів, інтервалів. Музичні форми не розпізнаються.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
навчальної дисципліни Сольфеджіо (3-4 курси)
(за 4-бальною шкалою)

ШКА- ЛА В БАЛАХ	ОЦІНКА ЗА ШКА- ЛОЮ ECTS	НАЦІОНАЛЬНА ШКАЛА	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
90-100 балів	A	5 «відмінно»	Здобувач міцно засвоїв музично-теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, уміє аналізувати та

			систематизувати його, розуміє та пояснює спеціальну музичну термінологію; впевнено та виразно інтонує; самостійно без помилок записує знайомий та незнайомий музичний матеріал. Вільно використовує набуті уміння та навички у творчих завданнях. Вміє узагальнювати та асоціювати музичний матеріал, має креативне мислення..
83-89 балів	B	4 «дуже добре»	Здобувач добре засвоїв музично-теоретичний матеріал, самостійно інтонує, визначає на слух та за нотним текстом елементи музичної мови, записує музичний матеріал. В основних видах роботи припускається незначних помилок, які може виправити самостійно. Використовує набуті навички у музичній творчості.
75-82 бали	C	4 «добре»	Здобувач здатний застосовувати вивчений матеріал, розпізнавати назви, тривалості та акорди. Здобувач вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача.
67-74 бали	D	3 «задовільно»	Здобувач в основному опанував музично-теоретичний матеріал, має сформовані уміння та навички. Інтонує, визначає на слух та за нотним текстом елементи музичної мови, записує музичний матеріал, проте припускає кілька змістовних помилок. Виконує нескладні творчі завдання.
60-66 балів	E	3 «достатньо»	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального

			матеріалу, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні. Не може виокремити інтервали, тривалості звуків, плутається в акордах та ладах Музичні форми не розпізнаються
35-59 бали	FX	2 «незадовільно»	Здобувач не опанував музично-теоретичний матеріал; уміння та навички сформовані на елементарному рівні; відсутній слуховий контроль; має уявлення про окремі елементи музичної мови, але не відтворює їх у музичній діяльності.
0-34	F	2 «неприйнятно»	Здобувач не володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного аналізу та синтезу музичних творів, розпізнавання і відтворення окремих тривалостей звуків, акордів, інтервалів. Інтонує, визначає на слух та за нотним текстом елементи музичної мови з помилками і самостійно їх виправити не може.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЛЬФЕДЖІО

Тема 1. Діатоніка

Одноголосся. Прості розміри такту. Натуральні звукоряди мажору та мінору. Вивчення принципів побудови натуральних ладів. Аналіз на слух одноголосної мелодії з дотриманням закономірностей музичного синтаксису.

Інтонування та визначення на слух фрагментів звукорядів гам у натуральному мінорі та мажорі, ступенів ладу в тональностях до двох ключових знаків.

Освоєння мелодичного руху по звуках тонічного тризвуку, оспівування ступенів ладу, стрибків у мелодії в межах квінти. Сольфеджування з аркуша а capella одноголосних мелодій.

Тема 2. Метроритм.

Метр. Ритм. Відтворення ритмічної партитури з дотриманням закономірностей музичного синтаксису. Опанування диригентських схем тактування в простих розмірах у процесі сольфеджування з аркуша а capella одноголосних мелодій. Освоєння різних ритмомоделей у простих розмірах.

Аналіз на слух і грамотний запис мелодій пісень з професійно-педагогічного репертуару за заданими ритмомоделями з аналізом та коригуванням інтонаційних і ритмічних помилок.

Аналіз на слух одноголосної мелодії з дотриманням закономірностей музичного синтаксису.

Тема 3. Гармонічне сольфеджіо. Консонуючі та дисонуючі інтервали.

Характеристика інтервалів. Інтонування консонуючих і дисонуючих інтервалів поза ладом у межах октави. Інтонування інтервалів у ладу в межах октави. Освоєння нестійких інтервалів з розв'язанням в тональностях мажору та мінору до двох ключових знаків.

Сольфеджування з аркуша а capella музичних прикладів на основі тонічної квінти, тонічної октави, нижньої кварта та їхніх оспівувань.

Аналіз на слух, відтворення на фортепіано, грамотний запис і коригування інтервальних послідовностей у тональностях до двох ключових знаків.

Сольфеджування з аркуша а capella нескладних двоголосних прикладів гармонійного складу.

Інтонування від заданого звуку простих інтервалів від прими до сексти.

Складання таблиці тонового і ступеневого складу інтервалів.

Тема 4. Діатонічні інтервали.

Характеристика діатонічних інтервалів. Інтонування та визначення на слух діатонічних інтервалів від прими до октави з включенням діатонічних тритонів з розв'язанням в тональностях мажору та мінору до трьох ключових знаків.

Запис і читання з аркуша одноголосних мелодій зі стрибками на кварту, квінту, сексту та діатонічні тритони.

Сольфеджування з аркуша а capella нескладних двоголосних прикладів гармонічного складу з аналізом і коригуванням інтонаційних помилок.

Визначення на слух діатонічних інтервалів із включенням тритонів у гармонічному звучанні в тональностях мажору та мінору до трьох ключових знаків.

Інтонування інтервальних послідовностей у заданих ладах до трьох ключових знаків.

Тема 5. Тризвуки головних функцій ладу.

Вивчення чотирьох видів тризвуків: мажорного, мінорного, зменшеного, збільшеного. Аналіз на слух, грамотний запис та інтонування елементів музичної мови тризвучних акордів поза ладом.

Вивчення акордів у ладі. Інтонування тризвуків головних функцій ладу в гармонічних зворотах.

Аналіз на слух, відтворення на фортепіано, грамотний запис акордових послідовностей у тональностях мажору та мінору до двох ключових знаків. Сольфеджування з аркуша а саррелла одноголосних мелодій, що містять ходи по акордовим звукам. Інтонування від заданого звуку тризвуків.

Тема 6. Обернення тризвуків.

Вивчення обернень тризвуків основних функцій ладу - T,S,D у тональностях до трьох ключових знаків

Інтонування тризвуків головних функцій ладу та їхніх обернень у гармонічних зворотах.

Опанування прийомів підбору акомпанементу на слух з використанням пройдених акордових засобів.

Інтонування послідовностей акордів основних функцій та їх обернень у заданих тональностях до 3 ключових знаків.

Тема 7. Види мажору та мінору.

Три види мажору та мінору.

Інтонування та визначення на слух фрагментів звукорядів гам у натуральному, гармонічному та мелодичному видах мінору та мажору, ступенів ладу в тональностях до трьох ключових знаків.

Сольфеджування з аркуша а саррелла нескладних одноголосних мелодій із дотриманням закономірностей музичного синтаксису в умовах натурального, гармонічного та мелодичного мінору й мажор.

Запис і читання з аркуша одноголосних мелодій натурального, гармонічного та мелодичного мажорного або мінорного звукорядів.

Запис одноголосної мелодії з дотриманням закономірностей музичного синтаксису в умовах різних видів мажору та мінору.

Відтворення на фортепіано, грамотний запис фрагментів музичних творів професійно-педагогічного спрямування в трьох видах мажору та мінору.

Тема 8. Складні розміри.

Інтонування та визначення на слух музичних прикладів у розмірах 4/4, 6/8
Сольфеджування з аркуша а саррелла нескладних одноголосних мелодій із дотриманням закономірностей музичного синтаксису в розмірах 4/4, 6/8

Запис і читання з аркуша одноголосних мелодій у розмірах 4/4, 6/8.

Відтворення на фортепіано, грамотний запис фрагментів музичних творів професійно-педагогічного репертуару в розмірах 4/4, 6/8.

Тема 9. Види мажору та мінору. Три види мінору та мажору в тональностях до п'яти ключових знаків.

Освоєння трьох видів мажору та мінору в одноголосних музичних прикладах у тональностях до п'яти ключових знаків.

Сольфеджування з аркуша а саррелла нескладних одноголосних мелодій у трьох видах мажору в тональностях до п'яти ключових знаків.

Запис і читання з аркуша одноголосних мелодій у трьох видах мінору в тональностях до п'яти ключових знаків.

Запис одноголосної мелодії з дотриманням закономірностей музичного синтаксису.

Відтворення на фортепіано, грамотний запис фрагментів музичних творів професійно-педагогічного репертуару в трьох видах мажору та мінору.

Тема 10. Мелодичне транспонування. Секвенції.

Освоєння принципів мелодійного транспонування під час співу діатонічних, транспонуючих і хроматичних секвенцій з мелодичною та гармонічною ланкою.

Аналіз і коригування інтонаційних і ритмічних помилок під час сольфеджування а саррелла одноголосних мелодій із транспонуванням на заданий інтервал.

Відтворення на фортепіано різних видів секвенцій, переміщення мотиву секвенції в діатонічному, хроматичному секвенціюванні.

Тема 11. Характерні інтервали.

Освоєння ансамблевого виконання інтервалів у ладі.

Інтонування та визначення на слух двох пар тритонів і характерних інтервалів в гармонічних ладах з розв'язанням в тональностях мажору та мінору до трьох ключових знаків.

Сольфеджування з аркуша а саррелла в ансамблевому звучанні нескладних двоголосних прикладів гармонічного складу.

Слуховий аналіз та інтонування елементів музичної мови в інтервалах поза ладом.

Тестування за матеріалом «Характерні інтервали гармонійних ладів».

Ансамблеве виконання послідовностей інтервалів із включенням діатонічних і гармонічних тритонів.

Тема 12. Тризвуки та акорди побічних ступенів.

Вивчення восьми видів тризвучних акордів. Слуховий аналіз та інтонування елементів музичної мови в тризвучних акордах поза ладом.

Інтонування та визначення на слух послідовностей тризвучних акордів із включенням тризвуків побічних ступенів.

Аналіз на слух, відтворення на фортепіано, грамотний запис акордових послідовностей у тональностях мажору та мінору до трьох ключових знаків.

Інтонування послідовностей акордів у заданих тональностях до 3 ключових знаків

Підбір акомпанементу до музичних диктантів.

Тема 13. Септакорди. Види септакордів поза ладом.

Вивчення септакордів поза ладом: малий мінорний, малий зменшений, зменшений, малий мажорний із оберненнями у слуховому сприйнятті.

Інтонування та визначення на слух малих септакордів: мінорний, мажорний, зменшений.

Інтонування та визначення на слух великих септакордів: мінорний, мажорний. Інтонування та визначення на слух зменшеного та збільшеного септакорду.

Інтонування, відтворення на фортепіано та аналіз на слух фрагментів музичних творів, що містять різні види септакордів.

Сольфеджування з аркуша а саррелла, транспонування та запис мелодій з рухом по звуках пройдених септакордів.

Інтонування та визначення на слух септакордів поза ладом.

Сольфеджування з аркуша а саррелла одноголосних мелодій, що містять рухи по звуками септакордів.

Тема 14. Домінантовий септакорд.

Вивчення домінантового септакорду та його обернень з розв'язанням в тональностях мажору та мінору до 4-х ключових знаків.

Аналіз на слух, грамотний запис, відтворення на фортепіано акордових послідовностей із включенням D7 і K.

Сольфеджування фрагментів музичних творів, що містять рух по звуках домінантового септакорду та його обернень.

Інтонування фрагментів музичних творів, що містять рух по звукам домінантового септакорду та його обернень.

Тема 15. Септакорд II і VII ступеня.

Вивчення септакорду II ступеня та його обернень у тональностях мажору та мінору до 4-х ключових знаків.

Освоєння принципів розв'язання II 7 через обернення домінантсептакорду в тоніку.

Вивчення септакорду VII ступеня та його обернень у тональностях мажору та мінору до 4-х ключових знаків.

Освоєння принципів розв'язання VII7 і його обернень через обернення домінантсептакорду в тоніку

Освоєння D7, II7, VII7 та їхніх обернень у гармонічних зворотах.

Аналіз на слух, відтворення на фортепіано, інтонування, грамотний запис фрагментів музичних творів, що містять D7, II7, VII7 та їхні обернення.

Аналіз на слух і грамотний запис послідовності акордів, що містять D7, II7, VII7 та їх обернення.

Освоєння прийомів добору акомпанементу на слух з використанням D7, II7, VII7 та їхніх обернень.

Тема 16. Різноманітність ладових систем. Лади народної музики. Штучні лади.

Вивчення будови ладів народної музики.

Розвиток умінь точно інтонувати й аналізувати на слух повні звукоряди ладів народної музики та їхніх фрагментів, шаблів ладу, мелодій у мажорній і мінорній пентатоніках, дорійському, фригійському, лідійському, міксолідійському, локрійському ладах.

Сольфеджування повних звукорядів ладів народної музики та їхніх фрагментів, мелодій у мажорній і мінорній пентатоніках, дорійському, фригійському, лідійському, міксолідійському, локрійському ладах.

Розвиток умінь точно інтонувати й аналізувати на слух гаму «тон-півтон», цілотновий звукоряд.

Складання таблиці закономірностей ладів народної музики в порівнянні з натуральними мажором і мінором.

Тема 17. Різноманітні метроритмічні складності.

Освоєння ритмомоделей у розмірі 6/8, пунктиру в 4/4, 16-их тривалостей у розмірі 2/4;3/4

Сольфеджування фрагментів музичних творів, що містять паузи, затакти

Сольфеджування фрагментів музичних творів, які містять заліговані тривалості та прості синкопи.

Аналіз на слух, відтворення на фортепіано, інтонування, грамотний запис фрагментів музичних творів, написаних, написаних у розмірах 2/2,3/2,4/2, 2/8,3/8,4/8.

Освоєння тріолей у простих і складних розмірах

Аналіз на слух і грамотний запис фрагментів музичних творів із дотриманням закономірностей музичного синтаксису.

Сольфеджування фрагментів музичних творів, що містять різноманітні метроритмічні складнощі.

Тема 18. Поліфонічне сольфеджіо. Канон та імітація в поліфонічному двоголосі.

Освоєння закономірностей музичного синтаксису в поліфонічних канонах. Поняття імітації.

Сольфеджування з аркуша а саррелла дуєтом нескладних двоголосних прикладів поліфонічного складу.

Аналіз на слух, відтворення на фортепіано, грамотний запис нескладних фрагментів музичних творів імітаційно-поліфонічного складу.

Розвиток поліфонічного слуху під час співу канонів.

Сольфеджування, аналіз на слух, відтворення на фортепіано, запис фрагментів музичних творів, що містять імітаційний мелодійний розвиток.

Усвідомлене виконання творів педагогічного репертуару вокального, хорового та інструментального жанрів що містять поліфонічний розвиток.

Тема 19. Метроритмічні труднощі. Поєднання ритмомоделей із пунктиром, шістнадцятими тривалостями та синкопою в простих і складних розмірах.

Вивчення пунктирного ритму, синкоп і шістнадцятих тривалостей у простих і складних розмірах. Сенсорномоторний метод освоєння ритмомоделей.

Застосування диригентських схем тактування в простих і складних розмірах під час сольфеджування з аркуша а саррелла та з акомпанементом одноголосних і двоголосних прикладів з ритмомоделями з пунктиром, синкопою і шістнадцятими тривалостями.

Запис мелодій за заданими ритмомоделями з аналізом і коригуванням інтонаційних і ритмічних помилок

Практичне освоєння змінних розмірів.

Інтонування вправ, що містять ритмомоделі з пунктиром, синкопою і шістнадцятими тривалостями.

Розділ 20. Хроматизм. Альтерація нестійких ступенів у мажорі та мінорі.

Вивчення поняття хроматизм і альтерація.

Освоєння принципів альтерації нестійких ступенів у мажорних тональностях до п'яти ключових знаків.

Мажорна хроматична гама. Допоміжний і прохідний хроматизм.

Освоєння принципів альтерації нестійких ступенів у мінорних тональностях до п'яти ключових знаків.

Мінорна хроматична гама. Неаполітанський секстакорд.

Вивчення поняття модулюючого хроматизму.

Визначити на слух і грамотно записати мелодії, що містять різні види хроматизмів. Аналізувати та коригувати інтонаційні помилки.

Сольфеджування з аркуша а саррелла та з акомпанементом, транспонування мелодій, що містять фрагменти хроматичних звукорядів.

Тема 21. Хроматична система.

Вивчення поняття модуляції, модулюючий хроматизм. Спорідненість тональностей. Хроматична секвенція з модулюючою ланкою.

Освоєння відхилень у паралельну тональність через побічну домінанту. Сольфеджування з аркуша а саррелла та з акомпанементом одно- і двоголосних прикладів з відхиленням у паралельну тональність.

Аналізувати на слух, відтворювати на фортепіано, грамотно записувати фрагменти музичних творів з відхиленням у паралельну тональність

Підбір акомпанементу до пісень навчального репертуару, романсів, народних пісень що містять відхилення в паралельну тональність.

Тема 22. Альтерація. Альтерація звуків і акордів.

Освоєння альтерації нестійких ступенів мажору та мінору в тональностях до 6 ключових знаків.

Освоєння закону тяжіння та розв'язання, закономірностей хроматичних звукорядів.

Вивчення альтерації акордів субдомінантової групи, неаполітанського секстакорду. Акорди групи подвійної домінанти в неальтерованому та альтерованому видах.

Вивчення альтерації акордів домінантової групи.

Підібрати й аналізувати твори педагогічного репертуару, що містять альтеровані акорди субдомінантової та домінантової груп.

Тема 23. Модуляція. Модуляція в тональності діатонічної спорідненості.

Вивчення поняття модуляції. Побічний D7 та його обернення. Освоєння модуляційного хроматизму.

Підбір та аналіз творів педагогічного репертуару, що містять відхилення та модуляцію.

Аналіз на слух та інтонування акордових послідовностей у 4-хголосному викладі.

Інтонування акордових послідовностей у чотириголосному викладі з використанням модуляції.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ		
№ заняття	Тема заняття	Кількість годин
1.	Діатоніка	2
2.	Метроритм	4
3.	Гармонічне сольфеджіо. Консонуючі та дисонуючі інтервали	4
4.	Діатонічні інтервали	4
5.	Тризвуки головних функцій ладу	4
6.	Обернення тризвуків	6
7.	Види мажору та мінору	4
8.	Складні розміри	4
9.	Види мажору та мінору. Три види мінору та мажору в тональностях до п'яти ключових знаків	6
10.	Мелодичне транспонування. Секвенції	6
11.	Характерні інтервали	6
12.	Тризвуки та акорди побічних ступенів	6
13.	Септакорди. Види септакордів поза ладом	4
14.	Домінантовий септакорд	4
15.	Септакорд II і VII ступеня	6
16.	Різноманітність ладових систем. Лади народної музики. Штучні лади	6
17.	Різноманітні метроритмічні складності	4
18.	Поліфонічне сольфеджіо. Канон та імітація в поліфонічному двоголосі	4
19.	Метроритмічні труднощі. Поєднання ритмомоделей із пунктиром, шістнадцятими тривалостями та синкопою в простих і складних розмірах	4
20.	Хроматизм. Альтерація нестійких ступенів у мажорі та мінорі	6
21.	Хроматична система	4
22.	Альтерація. Альтерація звуків і акордів	2
23.	Модуляція. Модуляція в тональності діатонічної спорідненості	4

САМОСТІЙНА РОБОТА			
Назва теми	Зміст завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендовані джерела інформації
Тема 1.	Освоєння мелодичного руху по звуках тонічного тризвуку, оспівування ступенів ладу, стрибків у мелодії в межах квінти. Сольфеджування з аркуша а саррелла одноголосних мелодій.	4	1, 3, 5, 6, 16
Тема 3-4	Сольфеджування з аркуша а саррелла нескладних двоголосних прикладів гармонійного складу. Інтонування від заданого звуку простих інтервалів від прими до сексти. Складання таблиці тонового і ступеневого складу інтервалів. Інтонування інтервальних послідовностей у заданих ладах до трьох ключових знаків.	6	1, 2, 8, 12, 19
Тема 5-6	Сольфеджування з аркуша а саррелла одноголосних мелодій, що містять ходи по акордовим звукам. Інтонування від заданого звуку тризвуків. Інтонування послідовностей акордів основних функцій та їх обернень у заданих тональностях до 3 ключових знаків	6	1, 2, 7, 9, 12, 20
Тема 7.	Інтонування та визначення на слух фрагментів звукорядів гам у натуральному, гармонічному та мелодичному видах мінору та мажору, ступенів ладу в тональностях до двох ключових знаків. Відтворення на фортепіано, грамотний запис фрагментів музичних творів професійно-педагогічного спрямування в трьох видах мажору та мінору.	4	1, 3, 6, 8, 12, 14, 21

Тема 8-9.	Запис і читання з аркуша одноголосних мелодій у розмірах 4/4, 6/8. Інтонування та відтворення на фортепіано, грамотний запис фрагментів музичних творів професійно-педагогічного репертуару в трьох видах мажору та мінору.	6	1, 7, 8, 10, 17-20
Тема 10.	Інтонування та відтворення на фортепіано різних видів секвенцій, переміщення мотиву секвенції в діатонічному, хроматичному секвенціюванні.	4	1, 8, 13, 20-22
Тема 11.	Інтонування та визначення на слух двох пар тритонів і характерних інтервалів в гармонічних ладах з розв'язанням в тональностях мажору та мінору до трьох ключових знаків.	4	1, 2, 4, 8, 14, 20, 21
Тема 12.	Інтонування послідовностей акордів побічних ступенів у заданих тональностях до 3 ключових знаків Підбір акомпанементу до музичних диктантів.	4	1, 2, 4, 8, 12, 13, 20
Тема 13-14.	Інтонування, відтворення на фортепіано та аналіз на слух фрагментів музичних творів, що містять різні види септакордів. Аналіз на слух, грамотний запис, відтворення на фортепіано акордових послідовностей із включенням D7. Сольфеджування фрагментів музичних творів, що містять рух по звуках домінантового септакорду та його обернень.	4	1, 2, 7, 13, 14, 20
Тема 15.	Аналіз на слух, відтворення на фортепіано, інтонування, грамотний запис фрагментів музичних творів, що містять D7, II7, VII7 та їхні обернення. Освоєння прийомів підбору акомпанементу на слух з використанням D7, II7, VII7 та їхніх обернень.	4	1, 2, 8, 9, 14, 19-21

Тема 16.	Сольфеджування повних звукорядів ладів народної музики та їхніх фрагментів, мелодій у мажорній і мінорній пентатоніках, дорійському, фригійському, лідійському, міксолідійському, локрійському ладах. Складання таблиці закономірностей ладів народної музики в порівнянні з натуральними мажором і мінором.	4	1, 4, 6, 7, 21
Тема 17.	Аналіз на слух, відтворення на фортепіано, інтонування, грамотний запис фрагментів музичних творів, написаних, написаних у розмірах 2/2, 3/2, 4/2, 2/8, 3/8, 4/8.	4	1, 9, 12, 14, 20
Тема 18.	Сольфеджування, аналіз на слух, відтворення на фортепіано, запис фрагментів музичних творів, що містять імітаційний мелодійний розвиток. Усвідомлене виконання творів педагогічного репертуару вокального, хорового та інструментального жанрів що містять поліфонічний розвиток	4	1, 3, 6, 12, 17-20
Тема 19.	Інтонування вправ, що містять ритмомоделі з пунктиром, синкопою і шістнадцятими тривалостями. Застосування диригентських схем тактування в простих і складних розмірах під час сольфеджування з аркуша а саррелла та з акомпанементом одноголосних і двоголосних прикладів з ритмомоделями з пунктиром, синкопою і шістнадцятими тривалостями.	4	1, 4, 8, 15, 20
Тема 20.	Визначити на слух і грамотно записати мелодії, що містять різні види хроматизмів. Аналізувати та коригувати інтонаційні помилки. Сольфеджування з аркуша а саррелла та з акомпанементом, транспонування мелодій,	4	1, 5, 8, 10, 12, 19

	що містять фрагменти хроматичних звукорядів.		
Тема 21-22.	Сольфеджування з аркуша а саррелла та з акомпанементом, транспонування мелодій, що містять фрагменти хроматичних звукорядів. Підбір акомпанементу до пісень навчального репертуару, романсів, народних пісень що містять відхилення в паралельну тональність. Підібрати й аналізувати твори педагогічного репертуару, що містять альтеровані акорди субдомінантової та домінантової груп.	6	1, 3, 8, 10, 21
Тема 23.	Підбір та аналіз творів педагогічного репертуару, що містять відхилення та модуляцію. Інтонування акордових послідовностей у чотириголосному викладі з використанням модуляції.	4	2, 6, 10, 15, 18, 20
Разом годин для самостійної роботи студентів		76	

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Інтенаційні вправи (спів);

- а) гами мажорні (3-х видів) та мінорні (3-х видів), та старовинні діатонічні лади до 6 знаків включно від різних ступенів;
- б) інтервали - великі, малі, чисті, діатонічні тритони з розв'язанням на ступенях натурального мажору та мінору (вгору та вниз);
- в) інтервали - збільшені та зменшені з розв'язанням (характерні - зб.5, зм.4 та зб.4, зм.4) в гармонічному мажорі та мінорі;
- г) інтервали - чисті, великі, малі, тритони та характерні інтервали - від звука з розв'язанням;
- д) акорди в тональностях мажору та мінору: головні тризвуки та їх обернення; зменшений та збільшений тризвук з розв'язанням, домінантсептакорд (Д 7) та

його обернення, ввідні септакорди, септакорд II ступеня (II7) з розв'язанням вгору та вниз;

є) акорди від даного звука: мажорні та мінорні тризвуки та їх обернення; зменшений та збільшений тризвук; D7 та його обернення, ввідні септакорди (малий та зменшений) вгору та вниз.

2. **Слуховий аналіз** (з 2-х програвань): а) інтервалів у послідовності (4-6); б) акордів в послідовності (4); в) ладів у звукоряді або мелодії.

3. **Спів по нотах** з диригуванням у розмірах 2/4, 3/4, 4/4 та 6/8 однотональних мелодій з хроматизмами, відхиленнями в тональності I ступеня спорідненості, що містять ритмічні труднощі: ноти з крапкою, паузи, заліговані ноти, синкопи, тріолі, шістнадцяті у різних групах.

4. **Творчі вправи:**

а) створення мелодій із включенням окремих елементів інтервалів, акордів, ритмічних груп та ін.;

б) створення 2-го речення до даного 1-го та спів його з назвою нот;

в) підбір акомпанементу або II-го голосу до даної мелодії.

г) навички транспонування одноголосних або нескладних двоголосних прикладів;

д) навички роботи над двоголоссям (спів та гра, аналіз тощо).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Афоніна О. С. Сольфеджіо. I-VIII класи. Київ : Мелосвіт, 2014. 72 с.
2. Барська З.М. Гармонічне сольфеджіо на основі української музики. Частина 1. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2017. 80 с.
3. Барська З. Сольфеджіо на основі української народної пісні. Хрестоматія Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2008.
4. Ганзіна Т. Правила з елементарної теорії музики. Київ: Мелосвіт, 2006. 76 с.
5. Калашник М. П. Уроки елементарної теорії музики. Харків: Фактор / Pelican, 2011. 62 с.
6. Михайловська Р. С. Сольфеджіо на матеріалі української пісні. Київ : Мелосвіт, 2015.

7. Павленко Т. Сольфеджіо на основі українських народних пісень. Київ : Музична Україна, 2017. 112 с.
8. Побережна Г.І., Щериця Т.В. Українська народна пісня: Навч.-метод. посіб. з сольфеджіо. Київ, 2006. 151с.
9. Смаглій Г. А. Основи теорії музики : підруч. Харків : Факт, 2015. 325с.
10. Ходоровська І. М. Збірник диктантів з сольфеджіо на матеріалі українського фольклору та музики українських композиторів: мультимедійний посібник. Київ, 2014.

Додаткова література

11. Аєрова Ф.І. Практичні поради з методики викладання сольфеджіо. Київ : Музична Україна, 1974. 76 с.
12. Барська З. Барви української народної пісні: хрестоматія. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. 180 с.
13. Бородай М. Теорія музики в системі професійної музичної освіти : Навчально-методичний посібник. Тернопіль: Навчальна книга. БОГДАН, 2012. 56 с.
14. Буравчук А. Сольфеджіо. Київ: Мелосвіт, 2015. 56с.
15. Калашник П., Булгаков Л. Музичні диктанти. Мелодії для гармонізації. Учбовий посібник для середніх та вищих музичних учбових закладів. Київ : Музична Україна, 1982.
16. Смаглій Г. Сольфеджіо, ч.1. Харків : Факт, 2015. 150 с.
17. Смаглій Г. Сольфеджіо, ч.2. Харків : Факт, 2015. 150 с.
18. Смаглій Г. Сольфеджіо, ч.3. Харків : Факт, 2016. 54 с.
19. Смаглій Г. Сольфеджіо, ч.4. Харків : Факт, 2016. 120 с.
20. Смаглій Г. Сольфеджіо, ч.5. Харків : Факт, 2018. 54 с.
21. Смаглій Г. Сольфеджіо, ч.6. Харків : Факт, 2008, 105 с.
22. Фурдуй Ю. В. Теорія музики: навчальний посібник для викладачів музичної школи. I рівень, I частина. Дніпро: ЛІРА, 2019. 160 с.
23. Фурдуй Ю. В. Теорія музики: навчальний посібник для викладачів музичної школи. I рівень, II частина. Дніпро: ЛІРА, 2019. 176 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Співаємо на уроках Сольфеджіо. Навчальний посібник. Київ, 2019. 51 с.
URL :

<http://arts->

[library.com.ua/bitstream/123456789/497/1/%D0%A1%D0%BF%D1%96%D0%B2%D0%B0%D1%94%D0%BC%D0%BE%20%D0%BD%D0%B0%20%D1%83%D1%](http://arts-library.com.ua/bitstream/123456789/497/1/%D0%A1%D0%BF%D1%96%D0%B2%D0%B0%D1%94%D0%BC%D0%BE%20%D0%BD%D0%B0%20%D1%83%D1%)

[80%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D1%85%20%D1%81%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D1%84%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D1%96%D0%BE.pdf](http://elibrary.kubg.edu.ua/7693/80%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D1%85%20%D1%81%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D1%84%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D1%96%D0%BE.pdf)

2. Ходоровська І.М. Збірник диктантів з сольфеджіо на матеріалі українського фольклору та музики українських композиторів/мультимедійний посібник. Київ, 2014. URL : <http://elibrary.kubg.edu.ua/7693/>

3. Національна парламентська бібліотека України. URL : <http://elib.nplu.org/collection.html?id=33>

4. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова».URL : <http://www.ukrbook.net>.

5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua>

6. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка. URL : <http://korolenko.kharkov.com>.

7. Музичне мистецтво – все для студента. URL : <http://www.twirpx.com/files/art/music>.

8. Бібліотека українських підручників. URL : <http://pidruchniki.ws/>

9. Бібліотека Університету та Фахового коледжу Короля Данила URL : <https://library.ukd.edu.ua/>